

Številka: 100-1396/2014/2

Datum: 17. 10. 2014

ZADEVA: Izplačilo odpravnin na podlagi 73. člena Zakona o javnih uslužbencih

ZVEZA: Vaš dopis z dne 2. 10. 2014

Na Ministrstvo za javno upravo ste poslali vprašanja glede izplačila odpravnin na podlagi četrtega odstavka 73. člena Zakona o javnih uslužbencih, in sicer osebam na delovnih mestih, vezanih na osebno zaupanje funkcionarja (delovna mesta v kabinetu), ki jim z dnem prenehanja funkcije ministra v skladu z določbo 69. člena Zakona o javnih uslužbencih preneha delovno razmerje za določen čas. V dopisu sprašujete za mnenje glede izplačila odpravnin v naslednjih konkretnih primerih:

1. Kako je z izplačilom odpravnine v primeru, če ima javni uslužbenec, ki je imel pogodbo o zaposlitvi sklenjeno za čas trajanja funkcije ministra, pravico do odpravnine sicer določeno v pogodbi o zaposlitvi, vendar pa brez prekinitve delovnega razmerja sklene novo pogodbo o zaposlitvi v istem ali drugem organu (npr. pogodbo o zaposlitvi za določen čas iz razloga nadomeščanja začasno odsotne javne uslužbenke)?

2. Ali je do odpravnine upravičen javni uslužbenec, ki mu pogodba o zaposlitvi vezana na osebno zaupanje ministra v enem organu preneha (pravico do odpravnine je imel v pogodbi opredeljeno), v drugem organu pa brez prekinitve delovnega razmerja ponovno sklene pogodbo o zaposlitvi vezano na osebno zaupanje ministra?

3. Kako ravnati v primeru, če pride do nekaj dnevne prekinitve delovnega razmerja, nato pa javni uslužbenec ponovno nastopi delovno razmerje v javnem sektorju?

Uvodoma pojasnujemo, da Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju: ministrstvo) ni pristojno za podajo odgovorov glede konkretnih primerov. Ministrstvo lahko podaja neobvezna mnenja in pojasnila sistemske narave v zvezi s tistimi zakonskimi določbami oziroma določbami izvršilnih predpisov, ki sodijo v delovno področje ministrstva. Glede na navedeno vam v nadaljevanju posredujemo naslednja pojasnila:

V skladu s 1. točko prvega odstavka 68. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07-UPB3, 65/08, 69/08-ZTFI-A, 69/08-ZZavar-E, 74/09 Odl.US: U-I-136/07-13 in 40/12-ZUJF, v nadaljevanju: ZJU) se pogodba o zaposlitvi lahko sklene za določen čas za delovna mesta, vezana na osebno zaupanje funkcionarja. Delovno razmerje osebe na delovnih mestih, vezanih na osebno zaupanje funkcionarja, sklenejo za določen čas, in sicer najdlje za čas trajanja funkcije funkcionarja (prvi odstavek 69. člena ZJU).

Pravice navedenih javnih uslužbencev po prenehanju delovnega razmerja določa četrty odstavek 73. člena ZJU, ki določa:

"(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se lahko za delovno mesto iz 1. točke prvega odstavka 68. člena tega zakona v pogodbi o zaposlitvi določi pravica do odpravnine v znesku treh osnovnih plač za to delovno mesto."

ZJU s tem določa možnost določitve pravice do odpravnine za javne uslužbence, zaposlene na delovnih mestih, vezanih na osebno zaupanje funkcionarja. V pogodbi o zaposlitvi takega javnega uslužbenca se lahko določi pravica do odpravnine v znesku treh osnovnih plač za delovno mesto, na katerem je opravljal delo. Taka določba pomeni, da odpravnino v znesku treh osnovnih plač za delovno mesto, na katerem je opravljal delo, lahko prejme le javni uslužbenec, ki je imel to pravico, s katero se kompenzira negotovost službe, ki je vezana na mandat funkcionarja, določeno v pogodbi o zaposlitvi. Glede določanja konkretne višine zneska odpravnine je prav tako treba upoštevati določbo ZJU, kar pomeni, da znaša morebitna odpravnina tri osnovne plače tega delovnega mesta.

V dopisu navajate, da so javni uslužbenci na delovnih mestih, vezanih na osebno zaupanje funkcionarja (delovna mesta v kabinetu) v pogodbi o zaposlitvi imeli zapisano naslednjo dikcijo:

»Javni(a) uslužbenec(ka) ima v primeru prenehanja delovnega razmerja iz razlogov, ki niso na njegovi(njeni) strani, pravico do odpravnine v znesku treh osnovnih plač za delovno mesto na katerega je razporejen(a) v Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (četrty odstavek 73. člena ZJU).«.

Upošteva je navedeno je do odpravnine torej upravičen javni uslužbenec, ki je imel pogodbo o zaposlitvi sklenjeno za čas trajanja funkcije ministra, ki mu je prenehalo delovno razmerje iz razlogov, ki niso na njegovi strani in ima v pogodbi o zaposlitvi pravico do odpravnine določeno v skladu s četrtyim odstavkom 73. člena ZJU.

ZJU ne vsebuje nobenih določb glede odpravnine v primeru prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas, če gre za nadomeščanje začasno odsotnega javnega uslužbenca. Zato je v zvezi s tem na podlagi prvega odstavka 5. člena ZJU potrebno upoštevati določbe Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, v nadaljevanju: ZDR-1), ki sicer sodi v pristojnost Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Na podlagi tretjega odstavka 79. člena ZDR-1 delavec v primeru prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas, če gre za nadomeščanje začasno odsotnega delavca, pravice do odpravnine nima.

Poleg navedenega je v zvezi z vašimi konkretnimi vprašanji potrebno upoštevati, da je javni uslužbenec imel sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za določen čas in da bo, kot navajate, spet sklenil pogodbo za določen čas (iz istega ali drugačnega razloga za sklenitev pogodbe). Obe pogodbi, ki jo/bo sklenil javni uslužbenec, sta pogodbi o zaposlitvi za določen čas. Upoštevati je potrebno, da sta pogodbi samostojni, medsebojno ločeni oziroma nepovezani, sklenjeni vsaka posebej za točno določen in omejen čas, ki je vezan na razlog, zaradi katerega je bila/bo pogodba sklenjena.

Glede na vse navedeno je naše mnenje glede izplačil odpravnin v primerih, za katere sprašujete, naslednje:

1. primer: javni uslužbenec, ki je imel pogodbo o zaposlitvi sklenjeno za čas trajanja funkcije ministra in pravico do odpravnine določeno v pogodbi o zaposlitvi, sklene novo pogodbo o zaposlitvi (v istem ali drugem organu) za določen čas iz razloga nadomeščanja začasno odsotne javne uslužbenke – menimo, da se odpravnina javnemu uslužbencu izplača ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi sklenjene za čas trajanja funkcije ministra. Kot že navedeno, v skladu z ZDR-1 pravice do odpravnine delavec ob prenehanju (nove) pogodbe o zaposlitvi za določen čas iz razloga nadomeščanja začasno odsotnega delavca nima;

2. primer: javni uslužbenec, ki mu pogodba o zaposlitvi, vezana na osebno zaupanje ministra v organu preneha (pravico do odpravnine je imel v pogodbi opredeljeno), nato pa v istem ali drugem organu (isti delodajalec) sklene novo pogodbo o zaposlitvi za določen čas, vezano na osebno zaupanje ministra – uvodoma pojasnujemo, da če se v pogodbi o zaposlitvi javnega uslužbenca (na delovnem mestu v kabinetu) pravica do odpravnine ne določi po določbi 73. člena ZJU, ima javni uslužbenec po prenehanju delovnega razmerja pravico do odpravnine po ZDR-1 (se uporabijo določbe tretjega do sedmega odstavka 79. člena o odpravnini ob prenehanju pogodbe za določen čas).

Če ima torej javni uslužbenec v pogodbi o zaposlitvi pravico do odpravnine izrecno določeno na podlagi določbe četrtega odstavka 73. člena ZJU, menimo, da se odpravnina javnemu uslužbencu tudi izplača v skladu z ZJU, kar pomeni neposredno ob prenehanju posamezne pogodbe o zaposlitvi sklenjene za čas trajanja funkcije ministra. Javnemu uslužbencu ob prenehanju delovnega razmerja odpravnino torej izplača tisti organ, v katerem je predstojnik organa podpisal konkretno pogodbo o zaposlitvi (sklenjeno za določen čas in s pravico do odpravnine na podlagi četrtega odstavka 73. člena ZJU);

3. primer: javnemu uslužbencu pogodba o zaposlitvi, vezana na osebno zaupanje ministra v enem organu preneha, nato pa čez nekaj dni sklene novo pogodbo o zaposlitvi v javnem sektorju – pojasnujemo, da ZJU ne ureja vprašanja prekinitve sklepanja pogodb o zaposlitvi za določen čas. V zvezi s prekinitvijo sklepanja pogodb o zaposlitvi je tako potrebno upoštevati 55. člen ZDR-1, ki med drugim določa, da trimesečna ali krajša prekinitvev ne pomeni prekinitve zaporednega sklepanja pogodb o zaposlitvi za določen čas za isto delo.

Tako kot v 2. primeru tudi v tem primeru menimo, da če ima javni uslužbenec v pogodbi o zaposlitvi pravico do odpravnine izrecno določeno na podlagi določbe četrtega odstavka 73. člena ZJU, se mu odpravnina izplača v skladu z ZJU, torej ob prenehanju posamezne pogodbe o zaposlitvi, sklenjene za čas trajanja funkcije ministra.

S spoštovanjem,

Mojca Ramšak Pešec
GENERALNA DIREKTORICA